

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

14.02.2017 р.

Київ

№ 39-р

Про закриття
провадження у справі

Антимонопольний комітет України (далі – Комітет), розглянувши матеріали справи № 130-26.13/82-16 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції товариством з обмеженою відповідальністю «Автомобільні інтелектуальні технології» (далі – ТОВ «АІТ») (м. Київ, код ЄДРПОУ 36304508) та подання про попередні висновки у справі Департаменту досліджень і розслідувань ринків невиробничої сфери № 130-26.13/82-16/30-спр,

ВСТАНОВИВ:

І. ПРЕДМЕТ СПРАВИ

- (1) За інформацією Заявника, громадяни, які зареєстровані на території міста Києва та тимчасово ввозять свої транспортні засоби на митну територію України, можуть отримати посвідчення про реєстрацію транспортного засобу лише у відділі митного оформлення № 2 митного поста «Спеціалізований», розташованого за адресою: м. Київ, вул. Новопирогівська, 58. Власником території, на якій розміщено зазначений пост, є ТОВ «АІТ». До того ж, Заявник зазначив, що ТОВ «АІТ» стягує плату за перебування транспортного засобу на території за добу, а не за фактичну кількість годин перебування.
- (2) За результатами аналізу матеріалів, отриманих під час дослідження, розпорядженням державного уповноваженого Комітету від 04.05.2016 № 08-119-р розпочато розгляд справи № 130-26.13/82-16 за ознаками вчинення ТОВ «АІТ» (01004, м. Київ, вул. Червоноармійська, буд. 17, код ЄДРПОУ 36304508) ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50 та пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг, що надаються на території зони митного контролю відділу митного оформлення № 2 митного поста «Спеціалізований», розташованого на території міста Києва, та пов'язані з митним оформленням транспортних засобів, що належать громадянам, які постійно або тимчасово проживають у місті Києві, шляхом

встановлення таких цін, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

II. ВІДПОВІДАЧ

- (3)** Відповідно до свідоцтва про державну реєстрацію юридичної особи № 298530, ТОВ «АІТ» (01004, м. Київ, вул. Червоноармійська, буд. 17, код ЄДРПОУ 36304508) зареєстроване Печерською районною у м. Києві державною адміністрацією 12.01.2009.
- (4)** Як вбачається із Статуту (в редакції 2015 року), ТОВ «АІТ» діє на принципах повного господарського розрахунку, самоокупності та самофінансування та має право від свого імені володіти, користуватися та розпоряджатися майном відповідно до його призначення та предмета діяльності. Основною метою створення та діяльності ТОВ «АІТ» є здійснення господарської діяльності, задоволення економічних і соціальних потреб учасників і працівників товариства та отримання в результаті такої діяльності прибутку.
- (5)** Предметом діяльності ТОВ «АІТ», зокрема, є здійснення митної та брокерської діяльності, організація та експлуатація митних складів, надання послуг із забезпечення безпеки і складування та зберігання вантажів, що перевозяться, та їх митного оформлення, і діяльність, пов'язана з навантаженням та розвантаженням вантажів, зберіганням вантажів під час транспортування усіма видами транспорту.

III. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

- (6)** 18.03.2015 Київською міською митницею ДФС прийнято рішення № 10029/0187, відповідно до якого створюється зона митного контролю загальною площею 2314,52 кв. м за адресою: 03045, м. Київ, вул. Новопирогівська, 58, яку використовує ТОВ «АІТ». Митним органом, відповідальним за дотримання режиму зони митного контролю, визначено відділ митного оформлення № 2 митного поста «Спеціалізований».
- (7)** Частиною другою статті 556 Митного кодексу України визначено, що у разі якщо митне оформлення товарів здійснюється органами доходів і зборів безпосередньо на територіях або в приміщеннях підприємств, зазначені підприємства, незалежно від форм власності та підпорядкування, зобов'язані безоплатно надавати органам доходів і зборів у тимчасове користування відповідні службові та побутові приміщення, а також обладнання, засоби та канали зв'язку.
- (8)** За інформацією, наданою Київською міською митницею ДФС (лист від 23.06.2016 вх. № 11-01/5810) у межах своїх повноважень на підрозділах митного оформлення або в приміщеннях митниці (митний пост) надаються адміністративні послуги відповідно до вимог Закону України «Про адміністративні послуги». При цьому до адміністративних послуг, які надає митниця, не відносяться послуги щодо в'їзду, перебування у місцях митного оформлення, проведення навантажувально-розвантажувальних робіт тощо.
- (9)** Відповідно до статті 6 Господарського кодексу України одним із загальних принципів господарювання в Україні є заборона незаконного втручання органів державної влади та органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб у господарські відносини.

Тому Київська міська митниця ДФС зазначила, що *«надання (платних або безоплатних) послуг за в'їзд та знаходження транспортного засобу на території місця доставки є питанням, яке належить до господарських відносин між власником території на якій знаходиться місце доставки та суб'єктом зовнішньоекономічної діяльності, й відповідно не належить до компетенції митниці, оскільки законодавчо не передбачена можливість митниці впливати на фінансову політику суб'єктів господарювання, яким належать вантажні термінали на територіях яких розташовуються місця митного оформлення».*

(10) Отже, митне оформлення транспортних засобів, що належать громадянам, які постійно або тимчасово проживають у місті Києві, є одним із завдань митниці (митних постів) і здійснюється органами доходів і зборів. Однак здійснення митних формальностей неможливе без заїзду та перебування транспортних засобів на території визначених митницею зон митного контролю. У свою чергу суб'єкти господарювання, на території яких розміщено митний пост (зона митного контролю), як господарюючі суб'єкти встановлюють внутрішніми наказами перелік та вартість робіт і послуг, які вони надають на території зони митного контролю, та не погоджують їх з митницею, оскільки таке погодження законодавством не передбачено. До того ж законодавством не визначено платність/безоплатність надання послуг у відділах митного оформлення суб'єктами господарювання на територіях зон митного контролю.

(11) Отже, без отримання послуг, які суб'єкт господарювання надає на території зони митного контролю, фізичні особи не мають можливості здійснити необхідні митні формальності.

IV. СУБ'ЄКТИ НАДАННЯ ПОСЛУГ

(12) Щодо кількості оформлених митними органами транспортних засобів на зазначених відділах, Київська міська митниця ДФС (лист від 23.06.2016, вх. № 11-01/5810) повідомила, що за період 2015 – травень 2016 року загалом було оформлено 728 транспортних засобів, що належать громадянам України, які постійно або тимчасово проживають у місті Києві, з яких митне оформлення на території відділу митного оформлення № 2 митного поста «Спеціалізований» проходило 716 (98,3 відсотка) транспортних засобів; на території сектору митного оформлення № 2 митного поста «Східний» – 10 (1,4 відсотка) транспортних засобів та на території відділу митного оформлення № 5 митного поста «Західний» – 2 (0,3 відсотка) транспортних засоби.

При цьому, поза місцем розташування органів доходів і зборів, митне оформлення транспортних засобів, що належать громадянам, які постійно або тимчасово проживають у місті Києві, протягом 2015 – січня 2016 року Київська міська митниця ДФС не здійснювала.

(13) Відділом митного оформлення № 5 митного поста «Західний» Київської міської митниці ДФС у період із січня 2016 року по травень 2016 року здійснено митне оформлення двох транспортних засобів, а саме моторних яхт, які надійшли річковим транспортом на адресу громадян.

Здійснення митного оформлення транспортних засобів проводилось у створених тимчасових зонах митного контролю, а саме:

1. Яхта моторна «White Miracle» за адресою: м. Київ, вул. Дніпровська набережна, 12, на території яхт-клубу «Рив'єра».

2. Яхта моторна «SUN» за адресою: м. Київ, вул. Набережно-Печерська дорога, 4-а, на території яхт-клубу «Омар».

Отже, митне оформлення здійснювалося поза межами митної території у спеціально створених тимчасових зонах митного оформлення за місцем прибуття такого транспорту і відповідно не надавалися послуги, пов'язані з митним оформленням.

- (14) За інформацією, наданою ПП «Ост-Вест Експрес» (лист від 02.09.2016, вих. № 231), протягом 2015-2016 років підприємство не надавало послуг, пов'язаних із здійсненням митними органами контролю та митного оформлення транспортних засобів, що належать громадянам, які постійно або тимчасово проживають у місті Києві, і відповідно не має переліку таких послуг та калькуляції їх вартості.
- (15) За інформацією, наданою філією «АТС «Ліски» ПАТ Укрзалізниця» (лист від 19.08.2016, вих. № ДЗ-9/754), філія надає послуги громадянам, пов'язані із перебуванням транспортних засобів громадян на території філії «АТС «Ліски» ПАТ Укрзалізниця», для здійснення громадянином або уповноваженою ним особою митного оформлення транспортних засобів, що належать громадянам, які постійно або тимчасово проживають у місті Києві, у секторі № 2 на митному посту «Східний» Київської міської митниці ДФС або послуги для автотransпортних засобів, що переміщують несупроводжуваний багаж (транспортний засіб громадянина) під митним контролем. Послуга надається при заїзді транспортного несупроводжуваного багажу (транспортний засіб громадянина) під митним контролем на території філії. У період 2015 – червня 2016 року було надано 11 послуг з перебування несупроводжуваного багажу (транспортного засобу громадян) на території сектору № 2 митного поста «Східний» для виконання вантажних операцій.

V. ВИЗНАЧЕННЯ МОНОПОЛЬНОГО (ДОМІНУЮЧОГО) СТАНОВИЩА

- (16) Враховуючи те, що за період 2015 – січня 2016 року на території відділу митного оформлення № 2 митного поста «Спеціалізований» митне оформлення пройшло 98,3 відсотка транспортних засобів, що належать громадянам, які постійно або тимчасово проживають у місті Києві, становище ТОВ «АІТ» на ринку послуг, які надаються в зоні митного контролю на території відділу митного оформлення № 2 митного поста «Спеціалізований», пов'язаних з митним оформленням транспортних засобів, що належать громадянам, які постійно або тимчасово проживають у місті Києві, має ознаки монопольного (домінуючого).

Становище ТОВ «АІТ» на ринку послуг, що надаються на території зони митного контролю відділу митного оформлення № 2 митного поста «Спеціалізований», розташованого на території міста Києва, пов'язаних з митним оформленням транспортних засобів, що належать громадянам, які постійно або тимчасово проживають у місті Києві, визначалось відповідно до Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05 березня 2002 року № 49-р, зареєстрованої у Міністерстві юстиції України 01 квітня 2002 року за № 317/6605.

- (17) **Об'єкт аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища**
Об'єктом аналізу щодо визначення монопольного становища є ТОВ «АІТ», що надає послуги, пов'язані з митним оформленням транспортних засобів, які належать громадянам, що постійно або тимчасово проживають у місті Києві.

Товарні межі ринку

Товарними межами ринку (попит-пропозиція) за показниками взаємозамінності, подібності призначення, споживчих властивостей, умов використання товару визначено послуги, пов'язані з митним оформленням транспортних засобів, що належать громадянам, які постійно або тимчасово проживають у місті Києві.

Товар

Товаром, щодо якого визначається монопольне (домінуюче) становище ТОВ «АІТ», є послуги, пов'язані з митним оформленням транспортних засобів, що належать громадянам, які постійно або тимчасово проживають у місті Києві.

Територіальні межі ринку – місто Київ.

Споживачі

Споживачами послуг, пов'язаних з митним оформленням транспортних засобів у зоні митного контролю, є фізичні особи, які постійно або тимчасово проживають у місті Києві, яким необхідно здійснити митні формальності.

Бар'єри входу на ринок

Адміністративний бар'єр входу на ринок, що пов'язаний з розподілом органом доходів і зборів території і компетенції, у межах яких здійснюють функціональні повноваження підрозділи митного оформлення, з визначенням території, на якій вони розташовані, та створенням зон митного контролю.

Іншим бар'єром є обов'язкова наявність у суб'єктів господарювання, зокрема, матеріально-технічної бази та належних умов, що забезпечують надання митними органами послуг митного оформлення.

Часовими межами ринку визначено період з 18 березня 2015 року по травень 2016 року.

VI. ПЕРЕЛІК ТА ВАРТІСТЬ РОБІТ І ПОСЛУГ

(18) Наказом ТОВ «АІТ» № 31 від 25.03.2015 затверджено перелік та вартість робіт і послуг, що надаються на території зони митного контролю ТОВ «АІТ», на митних складах та складах тимчасового зберігання ТОВ «АІТ», і перелік та вартість послуг, що надає ТОВ «АІТ» з митного декларування вантажу:

№	Найменування	Вартість в грн (без ПДВ)
1	2	3
1	Обслуговування одного транспортного засобу вантажопідйомністю <u>понад 3-х тон</u> , що прибув в зону митного контролю для виконання необхідних митних процедур	650,00
2	Обслуговування одного транспортного засобу вантажопідйомністю <u>менше 3-х тон</u> , що прибув в зону митного контролю для виконання необхідних митних процедур	425,00
3	Обслуговування одного транспортного засобу по перевантаженню, що прибув в зону митного контролю для виконання необхідних митних процедур	690,00
4	Вартість перебування одного транспортного засобу, що прибув в зону митного контролю для виконання необхідних митних процедур (за добу)	125,00

1	2	3
5	Обслуговування одного транспортного засобу до 3,5 тон, що прибув в зону митного контролю <u>як товар</u> для виконання необхідних митних процедур	225,00
6	Вартість перебування одного транспортного засобу до 3,5 тон, що прибув в зону митного контролю <u>як товар</u> для виконання необхідних митних процедур (за добу)	50,00
7	Обслуговування одного транспортного засобу, що прибув в зону митного контролю на перевірку для отримання Свідоцтва про допущення до перевезення товарів під митними печатками та пломбами	50,00

Зазначені послуги ТОВ «АІТ» надає громадянам, яким необхідно здійснити митні формальності, на підставі договору про надання послуг митного терміналу, укладення якого передбачено статтею 444 Митного кодексу України: «Взаємовідносини утримувача вантажного митного комплексу з особами, які користуються послугами комплексу та митними органами, визначаються відповідними договорами». За інформацією ТОВ «АІТ», для фізичних осіб, які мають бажання скористатися послугами зони митного контролю та не бажають вступати в договірні відносини з утримувачем зони митного контролю, передбачено оформлення відповідної заяви, в якій клієнт зазначає, що відмовляється укласти договір, але зобов'язується оплачувати надані йому послуги. При цьому фізична особа під розпис у спеціальному журналі ознайомлюється з Правилами поведінки на території зони митного контролю.

(19) За наданою ТОВ «АІТ» інформацією (лист від 15.12.2015, вх. № 8-129/11082 з додатками), калькуляція вартості послуг у розрізі до кожної послуги, які надаються в зоні митного контролю, розрахована за методом розподілення витрат щодо питомої ваги доходу за видами послуг.

(20) При цьому плату за послугу перебування одного транспортного засобу на митному терміналі ТОВ «АІТ» стягує не за період часу, протягом якого транспортний засіб фактично перебував на ньому, а за добу. Пояснюючи вказані дії, ТОВ «АІТ» повідомило, що «у зв'язку з тим, що стандартної форми калькуляції не затверджено жодними нормативними актами, кожне підприємство самостійно складає калькуляційну форму та пристосовує її до власних потреб. Відповідно, під час складання калькуляції, товариство обрало період, за який стягується плата із розрахунку за добу». Однак зазначене не свідчить про стягнення економічно обгрунтованої вартості за послугу перебування транспортного засобу на митному терміналі.

(21) За інформацією, наданою ТОВ «АІТ» (лист від 08.02.2016 вих. № 30) у період 2015 – січень 2016 року в зоні митного контролю на території відділу митного оформлення № 2 митного поста «Спеціалізований» під час здійснення необхідних митних процедур перебувало 1690 транспортних засобів, що прибули для виконання необхідних митних процедур, у результаті було отримано 253 500 грн за надані послуги; 1377 транспортних засобів менше 3-х тон, що прибули в зону митного контролю як товар для виконання необхідних митних процедур, – отримано 82 620 грн.

(22) Проаналізувавши надану ТОВ «АІТ» інформацію (лист від 20.07.2016, вих. № 133 з додатками) щодо кількості транспортних засобів, які перебували на території відділу

митного оформлення № 2 митного поста «Спеціалізований», та отриманої плати за послуги з перебування в період березня-квітня 2016 року (за кожний день), дійшли висновку, що за перебування транспортних засобів на території відділу митного оформлення № 2 митного поста «Спеціалізований» стягувалася плата за добу, а не за фактичний час перебування, що не є економічно обґрунтованим, оскільки стягується однакова сума як за 2 години перебування, так і за 23 години, що і є, зокрема, предметом скарги Заявника.

- (23) Дії ТОВ «АІТ» з розрахунку, встановлення та стягнення зі споживачів вартості послуги з перебування одного транспортного засобу не за період часу, протягом якого транспортний засіб фактично перебував на ньому, а за добу на території відділу митного оформлення № 2 митного поста «Спеціалізований» під час здійснення митних формальностей містили ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50 та пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг, що надаються в зоні митного контролю на території відділу митного оформлення № 2 митного поста «Спеціалізований», пов'язаних з митним оформленням транспортних засобів, що належать громадянам, які постійно або тимчасово проживають у місті Києві, шляхом встановлення таких цін, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

VII. РЕКОМЕНДАЦІЇ

- (24) У зв'язку з цим, ТОВ «АІТ» були надані обов'язкові для розгляду рекомендації Комітету про припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, усунення причин виникнення цих порушень і умов, що їм сприяють, відповідно до яких ТОВ «АІТ» у двомісячний строк мало встановити на економічно обґрунтованому рівні плату за послугу перебування одного транспортного засобу на території відділу митного оформлення № 2 митного поста «Спеціалізований» та стягувати плату за визначений період часу, протягом якого транспортний засіб фактично перебував на ньому.
- (25) Листом від 21.10.2016 № 130-29/08-11257 копію рекомендацій було надіслано ТОВ «АІТ». Згідно з повідомленням про вручення, рекомендації отримано 24.10.2016.
- (26) У листі від 14.11.2016 № 248 ТОВ «АІТ» повідомило, що наказом від 14.11.2016 № 52 про затвердження тарифів, з 01.12.2016 встановило вартість за послугу перебування одного транспортного засобу на території відділу митного оформлення № 2 митного поста «Спеціалізований» у розмірі 10 грн (у тому числі з ПДВ) за одну годину перебування транспортного засобу вантажопідйомністю до 3,5 тонни, що прибув у зону митного контролю як товар для виконання необхідних митних процедур, але не більше ніж 60 грн (у тому числі з ПДВ) за добу.
- (27) У листі від 12.12.2016 № 264 ТОВ «АІТ» повідомило, що наказом від 08.12.2016 № 59 про затвердження тарифів, з 15.12.2016 встановило вартість за послугу перебування одного транспортного засобу, що прибув у зону митного контролю для виконання необхідних митних процедур на території відділу митного оформлення № 2 митного поста «Спеціалізований», у розмірі 30 грн (у тому числі з ПДВ) за одну годину, але не більше ніж 150 грн (у тому числі з ПДВ) за добу.

- (28) Отже, ТОВ «АІТ» виконало рекомендації Комітету, надані в межах розгляду справи № 130-26.13/82-16, та встановило вартість послуги перебування транспортного засобу за годину та за добу.
- (29) Відповідно до частини третьої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», за умови виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, розпочате провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції закривається.
- (30) Подання від 18.01.2017 № 130-26.13/82-16/30-спр з попередніми висновками у справі було надіслане ТОВ «АІТ» листом від 18.01.2017 № 130-29/081-537.
- (31) Комітетом 06.02.2017 отримано лист від ТОВ «АІТ» про відсутність зауважень до подання про попередні висновки у справі за № 130-26.13/82-13/30-спр.
- (32) Враховуючи викладене, керуючись статтею 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 46 і 48, абзацом сьомим статті 49 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та пунктом 36 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (зі змінами), Антимонопольний комітет України

ПОСТАНОВИВ:

- (33) Закрити провадження у справі № 130-26.13/82-16.
- (34) Рішення може бути оскаржене до господарського суду міста Києва у двомісячний строк з дня його одержання.

Голова Комітету

Ю. ТЕРЕНТЬЄВ